

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/4/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2513205276
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2513205276.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. E., nar. X.X.XXXX, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: matka - K. E., nar. X.XX.XXXXX, bytom L. P. XXXX/X, G., otec - O. E., nar. XX.X.XXXX, bytom E. Q. XX, G., zastúpený advokátkou: Andrea Šutovská, AK so sídlom A. Dubčeka 17, Piešťany, o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 4. novembra 2013, č. k. 5P/31/2013-162, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zastupovania a spravovania majetku maloletej **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvého stupňa schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a matke upravil styk s maloletou tak, že je oprávnená sa s ňou stykať každú párnú nedeľu v čase od 14:00 hod. do 19:00 hod., keď si maloletú prevezme v mieste jej bydliska a na rovnakom mieste ju otcovi vráti. Druhým výrokom súd prvého stupňa rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Tretím výrokom zaviazal matku s účinnosťou od 16.4.2013 do 31.8.2013 platiť výživné na mal. B. vo výške 55 eur a s účinnosťou do 1.9.2013 vo výške 66 eur vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletej. Štvrtým výrokom nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 16.4.2013 do 4.11.2013 vo výške 79,50 eur súd povolil matke splatiť v 3 mesačných splátkach po 26,25 eur, splatných spolu s bežným výživným počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku a piatym výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 78, § 36, 24 ods. 3,4, § 65, § 62, § 75, § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloletá žije od 16.04.2013 s otcom, ktorý zabezpečuje jej osobnú starostlivosť. Vzhľadom k tomu, že dieťa je stále ešte zverené do osobnej starostlivosti matky, dochádza k rozporu medzi skutkovým a právnym stavom, navyše otec je podľa stále platného rozhodnutia povinný platiť na dieťa výživné, hoci sa o maloletú on stará. Výsluchom maloletej B. mal súd za preukázané, že si praje zostať naďalej bývať s otcom a to z dôvodu, že má k nemu lepší vzťah ako k matke, cíti sa u neho dobre a k matke sa nechce vrátiť z dôvodu, že sa bojí jej výchovných postupov. Maloletá má záujem s matkou sa stykať, avšak iba obmedzene a bez prespávania u nej. Vychádzajúc z uvedeného, súd schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa maloletá zveruje do osobnej starostlivosti otca, ako aj dohodu, podľa ktorej matka bude oprávnená stykať sa s maloletou každú párnú nedeľu v čase od 14.00 hod. do 19.00 hod., keďže táto dohoda zodpovedá záujmom maloletej. Pokiaľ ide o zastupovanie maloletej a správu jej majetku, súd nevidel dôvod, pre ktorý by tieto práva mali byť

matke odňaté, čo bez vážneho dôvodu by znamenalo závažný zásah do jej rodičovských práv. Preto sa nestotožnil s návrhom otca a rozhodol tak, že tieto práva budú mať obaja rodičia. Súčasne súd v zmysle ustanovenia § 65 Zákona o rodine rozhodol o výživnom, ktoré bude matka platiť na maloletú, vychádzajúc pritom zo zistených majetkových pomerov oboch rodičov a súčasne odôvodnených potrieb maloletej. Bolo zistené, že obaja rodičia majú vyživovaciu povinnosť iba k mal. L. a mal. B., ktoré obe deti žijú u otca. Matka platí na L. výživné, určené súdom pri rozvoze manželstva rodičov v sume 2.000,- Sk (66,39 eur). Rodičia sú spoluvlastníkmi rodinného domu G., z toho 1 je vo výlučnom vlastníctve otca a 1 v bezpodielovom spoluvlastníctve oboch, toto zatiaľ nie je vysporiadané. Dom je neobývaný, náklady na energie uhrádza otec v celkovej výške cca 57 eur (elektrina, plyn, poisťka, komunálny odpad). V konaní bolo preukázané, že matka dosahuje priemerný mesačný príjem zo živnosti brutto 637 eur ako predavačka a po zaplatení povinných odvodov do zdravotnej poisťovne 55,02 eur, má teda netto príjem zo živnosti 582 eur. Od januára 2013 má okrem toho aj ďalší príjem 60 eur netto za upratovacie práce, takže jej celkový čistý mesačný príjem je 642 eur. Otec je tiež živnostník a podľa predloženého daňového priznania dosiahol v minulom roku zo živnosti mesačný čistý príjem 375 eur, okrem toho poberá iba prídavky na dve deti 46,20 eur. Súd určil matke výživné na mal. B. vo výške 55 eur od 16.04.2013 do 31.08.2013 a vo výške 66 eur od 01.09.2013 naďalej, ktoré sumy výživného sú primerané možnostiam a schopnostiam matky aj odôvodneným potrebám maloletej. Súd pritom zohľadnil skutočnosť, že matka platí výživné aj na mal. L., ktoré je určené súdom vo výške 66,39 eur, takže spolu matka bude platiť na výživu detí sumu 132,39 eur, čo predstavuje cca 21 % z jej čistého mesačného príjmu. Vzhľadom k tomu, že matke bola povinnosť platiť výživné určená od 16.04.2013, odkedy je maloletá u otca, vznikol jej dlh na výživnom za uplynulé obdobie, v ktorom platila výživné v nižšej sume a v zmysle "dohody" rodičov od mája 2013 po 50 eur mesačne. Matka mala pri dátume splatnosti vždy k 15. dňu v mesiaci za obdobie od 16.04.2013 spolu zaplatiť 379,50 eur , vypočítané ako 4 x 55 eur za celé mesiace máj až august 2013 + alikvótna časť výživného za 15 dní mesiaca apríl 2013 (t.j. 220 eur + 27,50 eur) + 2 x 66 eur za mesiace september a október 2013 (t.j. 132 eur). Doteraz platila od 01.05.2013 po 50 eur, čo spolu predstavuje 300 eur (6 mesiacov x 50 eur), takže rozdiel je 79,50 eur, ktorý jej súd povolil splatiť v troch splátkach po 26,25 eur, splatných spolu s bežným výživným. O trovách konania bolo rozhodnuté za použitia ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p..

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletej prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a to v časti, v ktorej súd prvého stupňa rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, z dôvodov podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b) O.s.p.. Uviedol, že otázku, kto bude zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa možno považovať za súčasť úpravy výkonu rodičovských práv. S poukazom na ust. § 24 ods. 3 a § 28 ods. 2 Zákona o rodine zároveň konštatoval, že zákonodarca nemá v úmysle obmedziť rodičovské práva v zmysle § 38 Zákona o rodine, teda nejde o zásah do rodičovských práv za podmienok ustanovených v zmysle ust. § 38 Zákona o rodine, ale o zásah vyvolaný rozvodom manželstva, ktorý zužuje reálne možnosti výkonu rodičovských práv rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do starostlivosti. Otec maloletej je toho názoru, že prvostupňový súd aj pri úprave zastupovania a spravovania majetku mal. B. prihliadať na záujem maloletej. Z jej výsluchu na pojednávaní dňa 17.10.2013 vyplynulo, že matka ju dosť bila, udierala, škrtila, kopala a hŕkala na ňu, chcela jej spáliť všetky veci od tatina, jej psa hodila o zem. Od matky musela utiecť. Dlhodobé domáce násilie zo strany matky potvrdil aj priateľ matky p. I. Y. v zápisnici spísanej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany dňa 9.4.2013, ktorá je súčasťou súdneho spisu. Na základe uvedeného je zrejmé, že zo strany matky dochádzalo k dlhodobému domácemu násiliu voči mal. B. a jej záujmy nie že neboli chránené, ale naopak boli porušované navyše násilím. Má za to, že dlhodobé zlyhanie matky pri výkone rodičovských práv a povinností vzbudzuje dôvod na obavy, že aj v budúcnosti môže pri ich výkone porušovať záujmy maloletej práve prostredníctvom výkonu zastupovania a spravovania majetku maloletej. S poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 26/05 zo 6.6.2006 by v prípade, ak by súd zveril zastupovanie a spravovanie majetku mal. B. otcovi nešlo o závažný zásah do rodičovských práv matky, len by sa matke reálne zúžila možnosť výkonu rodičovských práv a to len v bežných veciach. V iných než bežných veciach by sa matka v prípade odlišného názoru mohla stále domáhať svojich rodičovských práv postupom podľa § 35 Zákona o rodine. Vzhľadom na uvedené preto navrhujú, aby odvolací súd podľa § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p. v spojení s ustanoveniami podľa § 220 O.s.p. napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bude zmenil tak, že otec bude oprávnený mal. B. E. zastupovať a spravovať jej majetok.

K odvolaniu otca zaslal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník, v ktorom uviedol, že vzhľadom na ust. § 38 zák. č. 36/2005 Z.z. sú za zachovanie rodičovských práv pri zastupovaní a spravovaní majetku maloletej pre oboch rodičov tak, ako je uvedené v prvostupňovom rozsudku Okresného súdu Piešťany.

K odvolaniu otca zaslala písomné vyjadrenie matka, v ktorom uviedla, že otec si uprednostňuje svoje právo na deti pred právom detí na svoju matku. Otec maloletých detí neustále podporuje a toleruje nerešpektovanie jej osoby ako matky, aj ako výchovnej autority už viac ako 9 rokov. Dievčatá na základe svojho veku nevedia ešte posúdiť správnosť rozhodnutí a preto ich odmietavé tendencie otec len týmto posilňuje. Keď obe deti náklonnosť svojho otca nechcú v žiadnom prípade stratiť. Obe sa boja tejto straty prípadne, že otec by sa na ne nahneval, čo je taktiež jeden z dôvodov, prečo ju deti intenzívne odmietajú. Výsluch mal. B. zo dňa 17.10.2013 na pojednávaní sa nezakladá na pravde, a teda že by ju bila, udierala, škrtila, kopala a hodila psa o zem a dokonca, že musela mal. B. od nej utiecť. B. odišla bývať za svojou sestrou k otcovi dňa 16.4.2013 a krátko pred tým bola chorá asi 2 týždne a absolvovali asi 3 alebo 4 prehliadky u detskej obvodnej lekárky MUDr. M., ktorá ju zakaždým vyzliekla do pol pása a nespozorovala žiadne známky akéhokoľvek ubližovania vtedy a ani po dobu 5 rokov, čo dcéra žila u nej. Dňa 9.4.2013 oznámila mal. B., že sa rozhodla, že súhlasí s tým, že pôjde bývať za svojou sestrou k otcovi tak, ako si to ona praje a urobí všetko preto, aby jej bolo dobre. Dňa 10.4.2013 danú skutočnosť oznámila aj kolíznej opatrovníčke Mgr. J., kde sa dozvedela inú skutočnosť a to, že bývalý manžel p. E. chce podať predbežné opatrenie o zverenie maloletej do jeho starostlivosti a o výpovedi vtedajšieho priateľa I. Y.. Uviedla, že jej vtedajší priateľ I. Y. potvrdil údajné jej zlé správanie voči maloletej, ktorá je zaznamenaná v zápisnici na ÚPSVaR v Piešťanoch dňa 9.4.2013 z toho dôvodu, že mal. B. si ho dovolila obviňovať v októbri 2012 z toho, že ju nútil sledovať pornofilmy na veľkej obrazovke v obývačke v čase jej neprítomnosti. Uviedla, že jej bývalý priateľ ju mal veľmi rád a mal ju ako za svoju dcéru, B. nakoniec priznala, že si to vymyslela a klamala tak, ako vždy. Partnerský vzťah sa tak týmto vymysleným obvinením mal. B. narušil a postupne sa odcudzili. Dňa 16. apríla 2013 sa mal. B. odsťahovala za jej sestrou k otcovi a o celkových skutkových okolnostiach vedela kolízna opatrovníčka mal. B. E.. Uznesením Okresného súdu Piešťany zo dňa 15.4.2013 súd síce nariadil predbežné opatrenie, ale dcéra už dávno bývala a bola presťahovaná u svojho otca s jej súhlasom. Uviedla, že mal. B. ju sama kontaktuje, stretávajú sa pravidelne a to v páry týždeň v nedeľu od 14:00 hod. do 19:00 hod. tak, ako to navrhol otec a s čím súhlasila aj ona, aby tak dcéra nemusela absolvovať sedenie u súdneho znalca, aby bol už konečne klud. Uviedla, že na B. nezanevrela, majú medzi sebou dobrý vzťah, ani sa na ňu nehnevá za to, čo vypovedala na pojednávaní, keď samotná B. jej uviedla, že to urobila všetko len kvôli svojej sestre samozrejme za podpory svojho otca. Ako dôkaz o dobrom vzťahu s mal. B. poslala matka kópie z jej školského zošita zo septembra 2012, ktoré našla v jej veciach pri upratovaní izby a pár fotiek z ich stretnutí. V závere odvolania uviedla, že je potrebné poukázať na to, že otcove obavy sú neopodstatneným tvrdením, že z jej strany by dochádzalo k sústavnému účelovému výkonu jej rodičovských práv prostredníctvom zastupovania mal. B. a že by dochádzalo len k ďalším nezhodám medzi nimi. Vzhľadom na uvedené žiada, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a odvolanie otca maloletej zamietol.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutie, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.) postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti vecne správny.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 5P/31/2013 bol návrh otca zo dňa 11.4.2013, ktorým súd nariadil pred začatím konania vo veci samej predbežné opatrenie, ktorým uložil matke povinnosť odovzdať maloletú do starostlivosti otca. Predbežné opatrenie bolo súdom vydané dňa 15.4.2013 a právoplatnosť nadobudlo dňa 10.5.2013. Dňa 16.4.2013 bola súdu doručená dohoda rodičov spísaná dňa 16.4.2013 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, podpísaná oboma rodičmi a kolíznym opatrovníkom. Týmto dokumentom sa rodičia maloletej za prítomnosti kolízneho opatrovníka dohodli, že otec si prevezme maloletú do svojej osobnej starostlivosti dňa 16.4.2013, matka bude povinná prispievať na jej výživu mesačne sumou 50 eur od mája 2013 a to vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca a súčasne si dohodli styk matky s maloletou.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správneho postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd rozhodol, že obaja rodičia budú oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na je odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 27 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. (ďalej len „Zákon o rodine“), rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

Podľa § 28 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 veta druhá Zákona o rodine pri výkone rodičovských práv sú rodičia povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 3 veta prvá Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije, je neznámy alebo ak nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

Podľa § 32 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

Rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti (§ 36 ods. 1 Zákona o rodine). Súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku maloletého dieťaťa (§ 28 ods. 1 Zákona o rodine). Rodičovské práva a povinnosti majú obidvaja rodičia v rovnakom rozsahu a rozvodom manželstva ani jeden z rodičov nestráca žiadnu časť výkonu rodičovských práv a trvajú v plnom rozsahu aj naďalej. Zásahy do ich výkonu možno robiť len v súvislosti s konaním, menovaným v ust. § 38 Zákona o rodine. Pre aplikáciu tohto ustanovenia však musí rodič naplniť niektoré zo zákonom kvalifikovaných konaní. Bez splnenia tejto podmienky do výkonu rodičovských práv a povinností rodiča zasahovať nie je možné.

Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ prvostupňový súd určil, že maloletú budú zastupovať a spravovať jej majetok obidvaja rodičia, v tejto časti odvolací súd vyhodnotil odvolanie otca ako nedôvodné a považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za správne. Uvedená skutočnosť vyplynula z vykonaného dokazovania, keď v konaní nebolo doteraz preukázané, že pôsobenie matky dieťaťa a otca by bolo natoľko kontroverzné, že nie je možné, aby dieťa zastupovali obidvaja rodičia a taktiež nebolo v konaní preukázané správanie sa matky, ktoré by bolo založené na iracionálnom podklade a javilo by sa ako nepriaznivé a nie v súlade so záujmom dieťaťa. Aj keď otec maloletej poukázal v odvolaní na nevhodné správanie sa matky vo vzťahu k maloletej, nezakladá to dôvod na obmedzenie resp. vylúčenie matky z výkonu jej rodičovských práv. Aj zastupovanie aj správu majetku maloletej realizujú rodičia alebo jeden z nich na základe rozhodnutia alebo dohody rodičov. O bežných veciach môže rozhodovať každý z rodičov samostatne, pričom zároveň samostatne za dieťa v zmysle tohto rozhodnutia aj koná. V podstatných veciach môže rovnako konať aj len jeden z rodičov, avšak zásadne len na základe dohody s druhým rodičom. Ak sa nedohodnú, potom rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd. Keďže ani samotný otec vo svojom odvolaní nepoukázal na konkrétny prípad, pri ktorom by vznikol problém dohody rodičov pri zastupovaní a správe majetku maloletej, keď v konaní bolo naopak zistené, že obaja rodičia majú záujem zvažovať záujem maloletého dieťaťa a konať v jeho prospech, odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú obaja rodičia oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zastupovania a správy majetku maloletej podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. spojený s § 146 ods. 1 písm.a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.